

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka. — Ameryka. — Hiszpania. — Anglia.
— Francya. — Włochy. — Niemce. — Rzecz domowa. — Wiado-
mości handlowe.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 10. sierpnia. Z wydanym dziś, to jest 10. sierpnia 1850 CIX. zeszytem powszechnego rządowego dziennika ustaw państwa, wydano prócz przytoczonego już pod Nr. 325 cesarskiego patentu z dnia 7. sierpnia 1850 (o organizacyi najwyższego trybunału kasacyjnego) także pod Nr. 326:

Dekret ministerstwa spraw wewnętrznych z 9. sierpnia 1850 za porozumieniem z ministeryami finansów i sprawiedliwości, do namiestników Czech, Morawii, Szlązka, Austrii powyżej i poniżej Anizy, Salzburga, Tyrolu, Styrii, Karyntyi, Krainy i Tryestu, którym postanowiono, że zaczęwszy od 9. sierpnia obowiązane są komisye zajmujące się uwolnieniem od ciężarów gruntowych, na żądanie stron względem zaszytych przed rokiem 1848 zaległości w daninach urbaryalnych i dziesięcinach, równie jak względem wszystkich zaległych należności zmienionych i relutowanych ciężarów, przedsiębrać ugody, którym przyznano taką samą moc i uwolnienie od stęplu, jak ugodom sądowym.

Następnie dnia 12. sierpnia 1850 wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozestany I. zeszyt powszechnego rządowego dziennika ustaw państw, w niemiecko-czeskim podwójnym wydaniu, który 5. stycznia 1850 tymczasem tylko w niemieckim języku był wyszedł.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 1. Patent cesarski z 30. grudnia 1849, którym publikuje się konstytucya dla Arcyksięstwa Austrii poniżej Anizy wraz z należącemi do tego dekrétami o wyborach sejmowych.

Sprawy krajowe.

Lista VII. darów na wsparcie pogorzaleców miasta Krakowa, do komitetu pogorzeli miasta Lwowa złożonych:

Z przeniesienia Listy VI, 2 Duk. 1 Rub. śr. i 5874 ZIR. 38 kr. — Hr. Karnicki Kajetan 50r. Dr. Pfau Izidor 5r. A. R. 5r. M. M. 1r. L. M. 1r. J. M. 1r. M. M. 1r. Stojalowski Józef 5r. Płotnicki Ludwik 5r. Wojcikowski Jędrzej 5r. Weinreb Dr. M. 3r. Mirecki Jędrzej 5r. S. L. z P. 10r. Opatrzność 2r. Z cechu siodlarskiego Lwowskiego: Zieliński Józef 7r. Schnajder Karol 1r. Walter Alexander 2r. Stromenger 3r. Wolter Józef 2r. Walczyński Piotr 1r. Roszkiewicz komisarz cechowy 2r. Hillich Walenty 10r. Buyno Ludwik 5r. Pawlikowski Gwalbert 5r. Kierczyński 5r. Hoffmann M. 2r. Panna Schoenauer 1r. P. Dormus 1r. Schröft Józef 1r. Wencel Kotlarz 1r. Ryk Kotlarz 15k. Köslin 1r. Szlachetowski Felix 5r. Beranek Felix 3r. Księża wikaryusz Archikatedry Lwowskiej obrządku łac. 40r. Polanowski Alexander z Moszkowa 5r. Clossé Ludw. 1 Duk. hol. — Razem 3 Duk. 1 Rubel śr. 6076 ZIR. 53 kr. — P. Krynicki Bendykt ofiarował dla pogorzaleców m. Krakowa: 5 sztuk sukienek dla dzieci. 2 par spodni. 3 gaci. 4 chustek na szyję. 2 prześcieradła. 2 koszul. 1 kamizelkę i 2 surduty, a P. Sierpiński Józef 4 surduty. 6 par spodni i 4 kamizelki.

(Depesze telegraficzne.)

Frankfurt, 9. sierpnia. Plenum miało się rozwiązać.

Hamburg, 9. sierpnia. Przybyły do Wrocławia pociąg kolei żelaznej nie przywiózł żadnej wiadomości o potyczkach.

Hamburg, 9. sierpnia. Droga godzina w nocy. Cała holenderska armia wyruszyła; zarekwirowano wiele wozów.

Hendenburg, 8. sierpnia. Rekognoskowano całą linię, z czego wyniknęła zacięta utarczka przedniej strazy, którą bez rezultatu przerwało. Duńczykowie obsadzili Friedrichstadt i Husum.

Paryż, 8. sierpnia. Oficerowie zandarmeryi uczują u Napoleona. Wszyscy oficerowie załogi Paryskiej bywają po kolei zaproszeni. Montaniardowie konstytuują osobną komisję odroczenia. W izbie prawodawczej złożono na stole projekt o instytucjach kredytowych ziemskich.

Wenecya, 8. sierpnia. Wydarzył się tutaj pożar bez zrządzenia skutków szkodliwych.

Zara, 6. sierpnia. Według listów z Knin jest Kraina całkiem spokojna, wszystkie Kadiluki posłały deputacye do nowego wezyra w Sarajewo.

Turyń, 6. sierpnia. Wczoraj wieczór umarł minister handlu Santarosa. Dziennik „Croce di Savoja“ mówi, że krąży pogłoski, iż duchowieństwo odmówiło mu ostatniej religijnej pociechy dlatego, że nie chciał odwołać wyrzeczonego przez siebie zdania.

Genua, 7. sierpnia. Wczoraj odbyło się pierwsze zgromadzenie akademii filozofów włoskich.

Genua, 6. sierpnia. Wczoraj skonfiskowano pierwszy numer dziennika „Italia libera“ za targnięcie się Sterbiniego na religię katolicką.

Rzym, 3. sierpnia. Mówią, że wielkie mocarstwa przesłały do papieża notę z poradą, aby swoim państwom dał konstytucyę na takiej zasadzie, jaką Austrya dla Lombardyi i Wenecyi dać zamysła. Montalembert jest tutaj spodziewany.

(Najważniejsze punkta ustawy o prywatnem udzielaniu nauk.)

Wiedeń, 5. sierpnia. „Gazeta Wiedeńska“ umieszcza wydaną na dniu 27. czerwca prowizoryczną ustawę tyczącą się udzielania nauk prywatnie, i od dnia publikacyi obowiązującą. Najważniejsze jej punkta są następujące:

§. 1. Przedmioty naukowe z klas gymnazyalnych i szkół realnych mogą być na przyszłość wykładane także w prywatnych zakładach naukowych. — §. 2. Każdy taki zakład naukowy powinien pozostawać pod bezpośrednim kierunkiem swego własnego przełożonego, który zostaje władzom rządowym odpowiedzialny za stan i prowadzenie tego zakładu. — §. 3. Przełożony ten musi być: 1) obywatelem państwa austriackiego, 2) nienaganego prowadzenia się w moralnym i politycznym względzie, i 3) posiadać w umiejętnym względzie te same zdolności, jakich się od tyczącego się profesora publicznego wymaga. Nauczycielowie zakładu muszą być również austriackimi obywatelami, i nienaganego życia tak ze strony moralnej jako i politycznej. W szczególnych wypadkach może szkolna władza krajowa od warunku austriackiego obywatelstwa uwolnić. — §. 4) Te prywatne zakłady są dwojakiego rodzaju: Są albo uprawnione do noszenia nazwy gymnazyum lub szkoły realnej, albo też nie uprawnione. — §. 5. Aby prywatny zakład naukowy mógł nosić nazwę gymnazyum lub szkoły realnej, musi: 1) urządzenie jego odpowiadać urządzeniu podobnych szkół publicznych tak co do systematycznego rozkładu nauki jako też co do treściwych środków ich udzielania; 2) wszyscy nauczycielowie powinni wykazać się uzdolnieniem swoim mianowicie takim, jakiego wymaga się od tyczących nauczycieli publicznych. — §. 12. Wszystkie prywatne zakłady naukowe zostają pod naczelnym dozorem rządu; zaczęm obowiązane są do udzielenia żądanych wyjaśnień względem swego stanu, a rząd ma prawo według potrzeb ściślejszego dochodzenia w tej mierze. — §. 13. W razie, gdyby prywatny zakład naukowy nie udzielił żądanych wyjaśnień, tedy rząd może stanowić o dalszem istnieniu tego zakładu; nastąpić też może rozkaz względem jego zamknięcia każdego czasu, jak tylko zakład który przybrałby szkodliwy charakter we względzie moralnym lub politycznym. — §. 14. Żaden prywatny zakład naukowy upoważniony lub nie upoważniony do noszenia nazwy gymnazyum lub szkoły realnej nie może uczniom swoim wydawać publicznych, t. j. takich zaświadczeń, którymby państwo przyznawało ważność mianowicie wtenczas, kiedy idzie o przyjęcie uczniów tych do szkół publicznych, do służby krajowej, lub o przyznanie innych ze strony państwa koncesyi, do których osiągnięcia wymaga się zaświadczeń ze szkół gymnazyalnych lub realnych. Dla osiągnięcia ważnych w obec państwa zaświadczeń powinni uczniowie prywatnych zakładów naukowych poddać się egzaminowi w tyczącym się publicznym wydziale naukowym. — §. 15. Wszelakoż prywatne zakłady naukowe mogą być od ministeryum wyniesione do rangi publicznych gymnazyów lub szkół naukowych, jeżeli urządzenie ich posiada wszelkie potrzebne warunki do osiągnięcia zamierzonego skutku naukowego; w takim razie będą zarazem upoważnione do wydawania ważnych zaświadczeń publicznych. — §. 20. Dla prywatnego udzielania nauk jak dalece zakłady podobne zastąpić mają szkoły ludowe, zostają w prawomocności istące obecnie przepisy; wszakże do udzielania nauk domowych nie wymaga się od tyczących się nauczycieli zaświadczeń uzdatnienia.

(Traktat względem telegrafów.)

Wiedeń, 8. sierpnia. Między Austrią, Bawaryą, Saksonią i Prusami przyszedł do skutku traktat względem telegrafów. Traktat ten podpisany przed kilką dniami ma za przedmiot międzynarodową komunikację za pomocą telegrafów i rozciąga się na sieć telegrafów więcej niż 1000 mil niemieckich.

(Urzednicy najwyższego trybunału sądowego i kasacyjnego.)

Wiedeń, 10. sierpnia. Personale najwyższego trybunału sądowego i kasacyjnego będzie się składać: z 1 pierwszego prezydenta, z 1 drugiego prezydenta, z 5 prezydentów senatu, 48 radców, 1 sekretarza prezydialnego, 18 sekretarzy rady, 1 nadsekretarza, 3 sekretarzy, 1 archiwariusza, 2 adjunktów archiwum, 18 kancelistów, 6 służących rady, 10 sług urzędu, 1 portiera i 6 stróżów; prócz tego prowizorycznie dla węgiersko-kroacko-siedmiogrodzkich spraw 12 kopistów i 4 kancelistów. Personale prokuratury generalnej przy najwyższym trybunale sądowym i kasacyjnym będzie się składać z 1 generalnego prokuratora, 6 generalnych adwokatów, 1 sekretarza, 4 kancelistów, 4 sług urzędu i 1 stróża. — Koszta utrzymania będą wynosić rocznie 462,650 zr. m. k. Pierwszy prezydent będzie pobierał 8000 zr. pensyi; 2000 zr. na pomieszkanie i 4000 zr. funktionszulage; drugi prezydent 7000 zr., 1000 zr. i 1000 zr.; prezydenci senatu po 6000 zr. i 1000 zr.; radzcy częścią po 5000 zr., częścią po 4000 zr. pensyi i 600 zr. na pomieszkanie; generalny prokurator 6000 zr. pensyi, 1000 zr. na pomieszkanie i 1000 zr. funktionszulage itd.

(Wiadomości potoczne.)

Wiedeń, 10. sierpnia. Sir John Gower mianowany został c. k. konzulem w Kalifornii.

— Przejęto tu zfałszowane papiery kredytowe pewnego prywatnego stowarzyszenia. Władze rządowe przyszły już na ślad tych czających się sprawców.

(Pożar w Chrudim.)

Praga, 7. sierpnia. Okropny pożar, którego przyczyna dotychczas niewiadoma, obrócił wczoraj i dzisiaj większą część miasta Chrudim w perzynę. Ogień wybuchnął wczoraj o godz. 4 popołudniu i rozszerzał się przy gwałtownym wietrze z taką szybkością, że wszelki ratunek był daremny. Według opowiadania podróżnych, spaliło się tam przeszło 150 domów (nie licząc w to stodoły itp.) Nawet do dzisiaj po południu nie można było przytłumić ognia.

(Gaz. Wied.)

(Kurs wiedeński z 9. sierpnia 1850.)

Obligacje długu państwa 5% — 96⁷/₈; 4¹/₂% — 84³/₈; 4% — 75¹/₂; 2¹/₂% — 51¹/₂. Akcje bank. 1168. Losy z 1834 r. 182; z 1839 r. 117¹/₃. Akcje kolei półn. 111³/₄.

Ameryka.

(Skład nowego gabinetu w Washingtonie. — Senat Stanów zjednoczonych.)

Członkowie nowego gabinetu w Washingtonie pochodzą z następujących państw unii: Daniel Webster (sekretarz stanu) z Massachusetts; Tomasz Corwin (sekretarz skarbu) z Ohio; James A. Pearce (sprawy wewnętrzne, — złożył jego wkrótce po swoim mianowaniu tę posadę, a w miejsce jego wstąpił Conrod z Louisiana) z Maryland; W. A. Graham (zegluga) z północnej Karoliny; Edward Bates (wojna) z Missouri; J. J. Crittenden (generalny prokurator) z Kentucky; Nathan K. Hall (generalny poczmistrz) z Nowo-Yorku. — Senat zajmował się według ostatnich doniesień (z 28. lipca) ciągle i prawie wyłącznie przedłożeniami pana Clay w kwestyi niewolnictwa. Clay sam miał mowę świetną i energiczną, wzywając w końcu zgromadzenie, izby bezwzględnie skłoniło się do głosowania nad jego projektami bez względu na to, czyli większość wypadnie za lub przeciw. Spodziewają się też jeszcze tego tygodnia rozstrzygnięcia w tej mierze. Lecz jak głosowanie wypadnie, tego bynajmniej przewidzieć nie można. W izbie reprezentantów nie zaszło nic ciekawego. Prezydent odezwał się do izby po raz pierwszy dnia 21go lipca za pośrednictwem poselstwa, a to w sprawie ugody nikaraguańskiej.

(Br. Z.)

Hiszpania.

(Wiadomości bieżące z Madrytu.)

Madryt, 1. sierpnia. Na mocy dekretu królewskiego pozwolony jest do Ceuty przywóz wyrobów tkanych, towarów żelaznych i innych przedmiotów handlowych, które przeznaczone są do użytku ludności.

Dziennik „Nacion“ donosi, że p. Colombi, ambasador hiszpański, dawniej w Brukseli, a teraz w Lizbonie mianowany został obecnie ambasadorem Hiszpanii w Wiedniu. Niewiadomo jeszcze, kto będzie następcą pana Colombi w Lizbonie.

Lord Howden, nowy ambasador angielski w Hiszpanii najął dla urządzenia biura legacji część pałacu Infantado w Chamartin, gdzie od czasu swego przybycia przyjmuje liczne odwiedziny członków wyższego towarzystwa Madrytu.

(Ind.)

Anglia.

(Text protokołu w sprawie Szlezwicko-holsztyńskiej.)

Londyn, 5. sierpnia. Gazeta Times z dnia dzisiejszego ogłosiła text spisanego na dniu 2. b. m. protokołu B. o szlezwicko-holsztyńskiej sprawie.

Cztery sekcje wydanej przez pełnomocników deklaracji brzmią co do istoty jak następuje:

1. Jednymyślnem życzeniem mocarstw zastępowanych przez pełnomocników jest, aby w całości utrzymany był stan posiadłości połączonych obecnie pod panowaniem Jego Mości Króla Danii.

2. W skutek tego przyznają zupełną słuszność mądrym zamiarom, któremi rzezony Jego Mość Król Duński spowodowany jest przywieść do skutku ewentualne uregulowanie sukcesyi w swoim królewskim domu w ten sposób, aby uczyniono zadość tym rozporządzeniom, przez które ten zamiar może być osiągnięty bez naruszenia przezto stosunków Holsztynu do federacji niemieckiej.

3. Jestto dla nich przyjemnością, że rozpoczęte w Berlinie za pośrednictwem Wielkiej Brytanii negocjacje przywiodły do podpisania traktatu między Danią i Prusami.

4. Zastrzegli sobie kontrahowanie przyszłej konwencji aby aktem europejskiego uznania nadać wymienionym w drugiej sekcji rozporządzeniom dodatkowy zadatek trwałości. Ta (przyszła) narada odbędzie się stosownie do umowy w Londynie.

Podpisani są: Reventlow ze strony Danii, E. Drouyn de Lhuys ze strony Francyi, Palmerston ze strony Anglii, Brunnow ze strony Rosyi, J. E. Rehausen ze strony Szwecyi.

Francya.

(Zgromadzenie narodowe. — Pogłoski i obawy. — Nieporozumienie między jen. Hautpoul i Changarnier.)

Paryż, 6. sierpnia. Zgromadzenie narodowe przyjęło na dzisiejszem posiedzeniu ostatecznie większością 298 głosów przeciw 228 projekt ustawy kolei żelaznych któremi się już od kilku dni zajmowało. Uchwałę tę poprzedziła inna, która wcale niebędzie pożądaną stowarzyszeniem kolei, mianowicie przyjęto poprawkę wklądającą na towarzystwo akcyonaryuszów obowiązek opatrzyć w okna wagony trzeciej klasy. Poprawkę względem przydłużenia o lat pięć koncesyi dla wynagrodzenia tym sposobem tej przewyżki wydatków odrzucono większością 281 głosów przeciw 268.

Zgromadzenie wróciło potem do dyskusyi nad projektem ustawy dotyczącej siębanku francuskiego. Poprawkę pana Sauteyra względem emisji znaczniejszej ilości mniejszych banknotów odrzucono znaczną większością głosów.

Rozmaite bezzasadne pogłoski były dziś znowu w obiegu. — Ostatnie chwile sesyi zgromadzenia, które się zapewne jeszcze w tym tygodniu rozejdzie, odznaczają się rodzajem instyktowego drzenia podobnego do obawy niespodzianego i ważnego zdarzenia. Jedni mówią o nowej propozycyi lewej strony, drudzy o nastąpić mającej niespodzianej dyskusyi nad jakąś bardzo ważną kwestyą; mówią nawet o nagłym przedłożeniu nowego poselstwa prezydenta republiki. Lecz wszystkie te obawy są płonne.

Istotniejszym faktem jest nieporozumienie między ministrem wojny, który się szczyci zaufaniem prezydenta republiki a jenerałem Changarnier, który za sobą ma sympatyje zgromadzenia narodowego. Te sympatyje objawiły się znowu niedawno przy sposobności naradzenia się komisyi nad projektem ustawy tyczącym się przyznania kredytu na opędzenie kosztów obozu pod Wersalem. Projekt do tego obozu podał pan Hautpoul, z czego jen. Changarnier wcale nie jest kontent. Jakoż izba wybrała komisję z członków, którzy się przyznaniu tego kredytu opierają. Słychać, że rząd z powodu tego usposobienia w zgromadzeniu, myśli cofnąć swój projekt. Pogłoska ta niezawiera jednak nic pewnego.

(Posiedzenie zgromadzenia narod. z d. 7. sierpnia.)

Paryż, 7. sierpnia. Dzisiejsze posiedzenie zgromadzenia narodowego zaczęło się o godzinie 1szej pod prezydencją pana Dupin. Najpierw wotowano mnóstwo pomniejszych projektów do ustaw, tyczących się po największej części przyzwolenia różnych kredytów. Prezydent i zgromadzenie starają się widocznie o to, aby ferye ile możności jak najprędzej się już zaczęły. Dupin rzekł do pewnego reprezentanta, który wniosek swój zamyslał poprzedzić długim wstępem: „Allons! Nie traćmy czasu!“ Nakoniec przystąpiło zgromadzenie do najważniejszego przedmiotu z porządku dziennego, mianowicie do kolonialnej ustawy o druku. Wszakże zaledwie ją odczytano, podniosły się z różnych stron bardzo natężone głosy, aby z pominięciem tego przedmiotu przystąpiono natychmiast do ostatniej pracy, to jest do stanowczego uchwalenia budżetu dochodów. Po przyjęciu ostatniego (30go) artykułu, który opiewa: „Wszystkie stałe i niestałe wydatki, wyjąwszy te, na które przyzwala ustawa niniejsza, są zakazane pod karą sądowego ścigania za nadużycie najpierw tych władz, któreby je nakazały, potem tych urzędników, którzyby listy podatkowe i taryfy układali, a nakoniec tych, którzyby je pobierali itd.“ przystąpiono do poimiennego głosowania nad całym budżetem dochodów, i przyjęto go 420 głosami przeciw 162. — Rigal chce interpelować ministra spraw wewnętrznych, czyliby podczas odroczenia izby nienależało wygotować statystyczne dokumenta o rezultatach nowej ustawy wyborczej; — lecz zgromadzenie rozstrzyga, aby sprawę tę odłożono aż do przyszłego posiedzenia po feryach. Posiedzenie to skończyło się o 5³/₄ godzinie. Jutro odbędzie się jeszcze jedno posiedzenie pro forma dla załatwienia kilka petycji. (G. Wr.)

(Podróż prezydenta.)

Paryż, 6. sierpnia. Prezydent republiki udaje się dnia 12. b. m. na trzy tygodnie w podróż i zatrzyma się głównie w Dijon, Lyon, Strasburgu i Metz. Prezydent chciał także podczas feryi zgromadzenia narodowego wejść w bezpośrednią styczność z krajem. Będzie to bezstronne rozpoznanie stosunków, a pewni jesteśmy, że

prezydent wglądnie w sprawy kraju ze stanowiska wzniesłego i pogodnego, łatwo przystępnego prawdzie. Upatrujemy w tem postępowaniu prezydenta coś lojalnego, pojedynczego i szczerego, co nieomieszka zrobić najlepsze wrażenie na ludności. Chce on usłyszeć z ust ludu z jego serca, czego lud chce, z szczerem postanowieniem niebądź czem innym jak tłumaczem i narzędziem woli narodu.

Chciano rzucić ziarno nienfności między komisję reprezentującą zgromadzenie narodowe podczas odroczenia, a władzę wykonawczą. Prezydent republiki wyższy nad nizekzemne posądzania opuszcza Paryż na trzy tygodnie zostawiając stolicę Francji w ręku tej komisji. Wie on, że w skład jej wchodzi mężowie, których prawidłem politycznym jest honor, i że w każdym razie udzielnosc ludu, która mianuje i usuwa prezydentów i zgromadzenia równie się boi zdradców jak uzurpatorów.

(Patrie.)

(Pocztą francuską z d. 4. sierpnia.)

Paryż, 4. sierpnia. Wczoraj w południe odbyła się u prezydenta półtoragodzina rada ministeryalna, albowiem rząd miał otrzymać bardzo ważne depeze z Konstantynopola. O godzinie pierwszej udał się lord Normanby do ministra Lahitte i oczekiwał powrotu jego z pałacu Elysee. Changarnier miał wczoraj przedpołudniem znowu długą konferencję z kilkoma generałami swymi, na której także Carlier się znajdował. Rzeczy prezydenta przewożą obecnie do St. Cloud, gdzie prezydent zamysła przepędzić ferie zgromadzenia narodowego.

— Względem sprawy szlezwickiej odbiera rząd tutejszy codziennie od lorda Palmerstona i wysłał do niego noty dyplomatyczne. Mówią, że gabinet francuski nastaje koniecznie na wspólne działanie Francji i Anglii dla przerwania wojny.

— Z Washingtonu donoszą, że minister spraw zagranicznych, Clayton, oświadczył się przeciw wniesionym od rządu francuskiego reklamacyom z powodu przytrzymania okrętów francuskich w St. Francisco. Spodziewają się jednak, że przyszedł ministeryum p. Fillmore na sprawę tę z innego stanowiska zapatrywać się będzie. Zresztą wiadomo to wszystkim, że Clayton od samego początku niebardzo sprzyjał Francji. Zarazem otrzymaliśmy wiadomość, że Libri, którego trybunał francuski za sprzyniewierzenie się na książkach francuskich bibliotek rządowych skazał na kilkuletnie więzienie, przybył do Nowego Jorku.

— Na mocy nowo wydanej ustawy względem policji teatralnej mianował minister spraw wewnętrznych komisję cenzurową, złożoną z następujących członków: pięciu egzaminatorów (Florent, Caritan, Pellisier, de Meynard, Neveu); dwóch inspektorów (Planté i Louis Boyer) i jednego sekretarza (Victor Hallays). Czterech z pomiędzy tych urzędników piastowali ten urząd jeszcze przed rewolucją lutową.

— Wiadomość o niespokojach w Marsylii z powody rozwiązania tamtejszej intendantury zdrowia potwierdziła się. Zaledwie ogłoszono to rozporządzenie i mianowanie nadzwyczajnego komisarza rządowego w miejsce wspomnianej intendantury, natychmiast zaczęto na giełdzie i po innych miejscach wzywać stan kupiecki, aby się w masie udał do prefektury miejskiej. O godzinie 3ciej była już prefektura obleżona tłumami ludu, a deputacja jego udała się do zastępcy nieobecnej prefekta, jeneralnego sekretarza Desnoyers, aby zaprotestować przeciw rozwiązaniu intendantury sanitarnej. Sekretarz odpowiedział na to, że sam nie może, lecz natychmiast oznajmi to przez telegraf rządowi. Na to dały się słyszeć głosy: „Precz z komisarzem!“ A gdy jeneralny sekretarz powtórnie im oświadczył, że sam tu nie może, lecz musi oczekiwać rozkazów z Paryża, odparł na to pewien bardzo znakomity fabrykant marsylski: „Gdy Paryżanie obalali monarchię naszą, nieczuli za potrzebne pytać się Marsylijanów o radę. Otóż i Marsylczycy niechcą już być dłużej zawisłymi od Paryżanów, i będą rządzić się tak, jak im się podoba.“ I gdy tym sposobem postawa zgromadzonych tak wewnątrz jak i zewnątrz gmachu prefektury stawała się coraz groźniejszą, oznajmił jeneralny Dante, że w razie potrzeby użyje siły zbrojnej do ich rozpędzenia; na co odpowiedziano mu jednym głosem: „Precz z jeneralem!“ Nareszcie udało się przecież nakłonić ich do spokojnego opuszczenia prefektury. Mimo to jednakże panowało w całym mieście tak nadzwyczajne wzburzenie, że długo jeszcze musiały przeciągać po ulicach liczne patrole piechoty, konnicy i żandarmeryi. Przez chwilę mówiono nawet, że w mieście ogłoszony będzie stan obleżenia, co wszakże dotychczas się niepotwierdziło. Całe to wzburzenie jednakże niezdaje się mieć charakteru politycznego. Przynajmniej główną przyczyną jego była poprostu tylko obawa Marsylczyków, aby przez nakazane poprzednio od rządu zniesienie kwantantary, którą jednakże później skrócono tylko (w skutek energicznych przedstawień reprezentantów tutejszych z Marsylii, a szczególnie Beryera) nieulatwiono cholery przystępu do miasta, która obecnie w Malcie się sroży. A jakby na dobitkę tego wszystkiego rozeszła się jeszcze pogłoska przy odejściu ostatnich wiadomości z Marsylii, że w mieście wydarzyło się już kilka wypadków cholerycznych.

(P. St. A.)

Włochy.

(Nieporozumienie między dworem rzymskim i turyńskim.)

Rzym. Wiadomości z Włoch, pisze „Indep. Belge“ niezawierają niż ważnego pod względem politycznym, wyjąwszy jednak prawie nieprzyjazny stosunek, jaki zachodzi między dworem rzymskim a turyńskim z powodu ustaw Siccardi. Tu bowiem istnieje między temi dwoma rządami zaród walki, która w następnościach swoich może się stać bardzo ważną. Obawiać się należy, aby wszy-

scy biskupi nieposzli za przykładem arcybiskupów Turynu i z Sassari, którzy jak wiadomo, wystąpili przeciw tym ustawom z taką zaciętością, że przeciw nim zapadły wyroki więzienia. W takim razie przyszloby do wielkiego konfliktu między duchowieństwem a rządem z jednej a Piemontem i dworem rzymskim z drugiej strony. Słychać, że ojciec św. delegował do gabinetu turyńskiego jednego z prałatów rzymskich, który się ma porozumieć z panem d'Asaglio, pierwszym ministrem króla sardyńskiego, aby załatwić jak najprędzej te trudności grożące niebezpieczeństwem.

(Najnowsze wiadomości z Włoch.)

Alessandria, 5. sierpnia. Od kilku dni przebywają tu wyżsi oficerowie sztabu jeneralnego dla wyszukania odpowiedniego miejsca do rewii wojskowej, mającej się odbyć tej jesieni.

Liworno, 3. sierpnia. Właśnie przybył do tego miasta liczny oddział austriackich rekrutów. Ciągłe powtarzają się nocne kradzieże i napady rozbójnicze, i nie minie prawie żaden dzień bez skargi w tej mierze.

Rzym, 3. sierpnia. Franciszek Schultheiss, były oficer szwajcarski, wyłączony wyraźnie od amnestyi przez papieża nadanej, zwłaszcza iż od rządu republikańskiego przyjął był stopień majora, uznany winnym zbrodni stanu i buntu, skazany został na rok jeden do robót przymusowych. Ostrzejszy nieco wyrok — gdyż na 2 lat do robót przymusowych — wypadł na majora w drugim batalionie 2go pułku liniowego, Battista Marchetti. Ojciec św. uwolnił jednak obu od tej kary, poprzestając na wykluczeniu ich tylko z szeregów wojskowych. Urzędowy „Giornale di Roma“ ogłasza dzisiaj liczny poczet awansów w wojsku papieżkiem, tudzież rozporządzenie kardynała Altieri względem środków wyniszczenia szarańczy pojawiającej się w prowincjach państwa kościelnego.

Neapol, 1. sierpnia. Urodziny królowy obchodzono tu z wielką uroczystością wśród licznych wystrzałów z dział z kasztelów i okrętów wojennych. Wieczór oświetlono miasto i przedmieścia.

Turyń, 7. sierpnia. Zaraz po ogłoszeniu wypadku śmierci pana Santa Rosa miała miejsce demonstracja przeciw klerowi; około 200 osób naszło klasztor Serwitów, żądając wydania zakonnika, który umierającemu ministrowi odmówił św. sakramentów. Spokój przywrócono wkrótce.

(Pocztą włoską.)

Neapol, 30. lipca. Rzeczy i osoby przybywające z austriackiego wybrzeża, muszą odbyć czterdnastodniową, a z Węgier dziesięciodniową kwarantannę.

Florenca, 5. sierpnia. Minister spraw wewnętrznych, Corsini, powrócił z wód Montecatini, i już objął urządowanie swoje.

— Przed kilką dniami przybył do tutejszej angielskiej ambasady lord Durham z specjalną misją względem tokańsko-angielskiego sporu. Szanowny ten lord udał się już, juk słychać, z powrotem do Londynu.

Genewa, 3. sierpnia. Trybunał kasacyjny odrzucił rekurs redaktora dziennika Strega, który za wyszydzenie ukrzyżowania Chrystusa, przez pierwszą instancję był osądzony.

Florenca, 4. sierpnia. Trybunał królewski odbył wczoraj sesję z powodu artykułu wychodzącego tutaj dziennika „Constitutionale“, który będąc skazany in contumaciam za nieprzyzwoite wyrażenie się o powrocie papieża i o wyprawionych z tego powodu festynach, założył był niedawno rekurs. Pomimo że obrońca obżalowanego, adwokat Adrian Mari, zadawał sobie wszelką pracę w udowodnieniu niewinności obżalowanego, pozostał trybunał przy swoim zdaniu, i potwierdził poprzednio zapadły wyrok.

Niemce.

(Obec mocarstwa w obec sprawy szlezwigo-holsztyńskiej.)

Frankfurt, 3. sierpnia. (A. Z.) Nie zdaje się, aby rządy niemieckie miały zamiar przyprowadzić wypadki w księstwach do tego stopnia, iżby się przeto interwencja zagranicy potrzebna stała. Usiłowanie ich, jak słychać, zmierzać będzie do tego, by zastrzeżony ostatniem zawieszeniem broni Status quo przywrócić, a potem nalegać na zawarcie pokoju, któryby praw księstw nie naruszał. W tym celu będą użyte wojska federacyjne z kontyngensów królestw złożone. — Gdy z tem zestawimy to, co ogłoszono o protokole konferencji londyńskiej z 2. b. m., tedy coraz większej prawdy nabiera domysł, że kwestya szlezwigo-holsztyńska bez wszelkiego uszczerbku obustronnych praw krajów interesowanych załatwioną zostanie.

(Rozwiązanie się rozjemczego sądu Unii.)

Erfurt, 31. lipca. (Fr. O. P. Z.) Rozjemny sąd Unii rozwiązał się podobnie dla braku czynności. Dr. Haller z Hamburga, Wechmar z Baden i Thon z Weimaru opuścili Erfurt jeszcze przeszłego tygodnia. Przewodniczący minister Duesberg odjechał onegdaj do Berlina.

(Zakaz odbywania kongresu legitymistowskiego.)

Akwisgran, 5. sierpnia. (A. Z.) Rząd pruski zakazał legitymistom odbywać kongres tak tu jakoteż w ogóle w całym swoim terytorjum.

(Utworzenie ściślejszej rady uchwalone)

Frankfurt, 7. sierpnia. Wczoraj miało „Plenum“ posiedzenie, na którym utworzenie ściślejszej rady, jak się dowiadujemy z niezawodnego źródła, jednogłośnie uchwalonem zostało. Pomiedzy członkami zgromadzenia plenarnego brakowało tylko pełnomocnika wielkiego księstwa Heskiego, pana Mönch-Bellinghausen, który je-

dnakże później oznajmił, że się wstrzymuje z oświadczeniem swoim. Reszta zaś członków podpisała natychmiast protokół posiedzenia. O ile wiadomość ta zasługuje na wiarę, to się wkrótce okaże. (Gaz. kol.)

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 7. sierpnia.)

Met. Austry. 5⁰/₁₀₀ — 82¹/₄; 4¹/₂⁰/₁₀₀ plt. — 72¹/₄. Akcje bank. 1212. Sard. 33³/₈. Hyszp. 3⁰/₁₀₀ — 32¹⁵/₁₆. Polskie 300 — 137¹/₂; 500 — 81⁵/₈.

(Kurs giełdy berlińskiej z 9. sierpnia.)

Dobrowolna pożyczka 106³/₄. Oblig. długu państ. 99. Akcje bank. 98¹/₄. L. Pols. listy zast. 95³/₄. Pols. 500 — 80¹¹/₁₂; 300 — 135. Frydrychsдоры 13¹/₁₂. Inne złoto za 5 tal. 11⁷/₁₂. Austr. bank. 88¹/₆.

Wiadomości handlowe.

(Targ lwowski na woły.)

Lwów, 12. sierpnia. Na dzisiejszy targ była rzeźnego przyjeżdżono razem 365 wołów i 1 krowę w 21 większych i mniejszych stadach po 6—48 sztuk, a mianowicie z Brzeżan, Dawidowa, Rozdołu, Bobrki, Narajowa, Rudnik i Szczerca. Ile się dowiadujemy sprzedano na potrzeby miasta 69 wołów. Ceny były prawie bez odmiann, płacono bowiem dziś za sztukę, szacowaną na 11 kamieni mięsa i 1 kamień łożu, 118r. 45k., sztukę zaś, mogącą ważyć 14¹/₂ kamieni mięsa i 1¹/₄ kam. łożu, sprzedawano po 147r. 30k. w. w.

Lwów, 13. sierpnia. Chociaż w tym roku jarmarku właściwego na wełnę u nas nie było, handel wełną był jednak ożywiony; poszukiwali jej kupcy z Berna, z Wrocławia, z Bilska i Tarnowa, a nie mając w dostatecznej ilości na placu, udali się do Brodów by się zaopatrzyć z dowozów rosyjskich. Wrocław zakupił tam 400 a Berno 900 cetnarów. Zawód jarmarku ztąd najbardziej pochodził, że produkcja wełny w tym roku była o czwartą, a miejscami o trzecią część mniejsza nad sperandę, a producentom dla tego, po sprzedaniu znacznej części za kontraktem zimową porą, nie pozostało nic albo bardzo mało na wywóz jarmarczny. Wszelako ci, którzy co mieli jeszcze na zbyciu sprzedawali dosyć dobrze, bo po 80 do 130 zlr. m. k. za cetnar, a nawet 145 zlr. jeżeli była tak piękna jak bohorodeczanska. Sam zaś obrót jarmarczny był wcale nie największy; zakontraktowana szła wprost za granicę, i tylko 200 cetnarów przeszło przedaż z drugiej ręki na trzecią, także za granicę. W ogólności chwala tegoroczną wełnę; jest dobrze myta, ale niema właściwego sobie połysku jak sądzą dla prochów. — Wódka idzie w górę, płaca po 58 kr. do 1 zlr. m. k. za garniec przed rogatkami, a sprzedają na handel z drugiej ręki o 4 kr. wyżej; kupiec jest, i w ostatnich czasach zakupiono około 15 tysięcy garncy. — Kurs złota stoi u nas o ¹/₁₀₀ wyżej jak w Wiedniu, za to srebra o ²/₁₀₀ niżej i wynosi 13¹/₂.

(Ceny targowe w Tarnowie.)

Tarnów, 1. sierpnia. Na targach z dnia 16., 19., 23., 26. i 30. lipca sprzedawano u nas w przecięciu korzec pszenicy po 13r. 50k.; żyta 10r. 40k.; jęczmienia 8r. 34k.; owsa 6r. 40k.; grochu 11r. 24k.; ziemniaków 6r. 14k.; — cetnar siana kosztował 3r. 15k.; okłotów 1r. 35k.; — funt mięsa wołowego 16k.; — za sąg drzewa twardego płacono 21r. 30k., miękkiego 15r. 25k. w. w.

Rzecz domowa.

Protokół

dwudziestego szóstego (nadzwyczajnego) posiedzenia Wydziału miasta Lwowa dnia 22. lipca 1850.

Przewodniczący:

Karol Höpflingen-Bergendorff c. k. radzca gubernial. tymcz. przełożony magistratu.

Sekretarz:

L. Roszkiewicz, praktykant conceptowy magistratu.

Obecnych członków wydziału 62.

Odczytany protokół posiedzenia poprzedzającego przyjęto bez zmiany.

1. Nieszczęście, jakim na dniu 18., 19. i 20. lipca r. b. miasto Kraków przez pożar dotknięte zostało, nastęrczyło przewodniczącemu sposobność zwołania miejskiego wydziału na posiedzenie nadzwyczajne w celu obmyślenia środków, jakimiby gmina nasza Krakowianom swój bolesny udział najodpowiedniej objawić zdołała — tudzież w celu powzięcia uchwały względem zaprowadzenia przygotowanego już korpusu pompierów we Lwowie, nareszcie względem ostatecznej decyzji co do polepszenia miejscowych narzędzi do gaszenia ognia.

Z odczytanych odnośnych artykułów w dzienniku krakowskim „Czas“ zawartych, okazuje się, iż klęska zrzadzona jest niezmierną, a konieczność niesienia pomocy nagłą.

W tym celu wezwał pisemnie prezydujący sekcję dobroczynności do przedłożenia na posiedzeniu dzisiejszem projektu względem niesienia spiesznej pomocy pierwszej potrzebie pogorzalców.

Na podstawie rzeczzonego prezydującego wezwania tudzież wniesionego przez sekcję dobroczynności projektu uchwała zgromadzenie: a) Ofiarować na korzyść pogorzalców 2500 zlr. m. k. z kasy miejskiej, i takowe niezwłocznie odesłać.

b) Sekcja dobroczynności z swoim zwierzchnikiem najprz. arcybiskupem ob. łac. Jm. ks. Łukaszem Baranieckim na czele, zawiąże się w komitet, do którego przystąpi przełożony wydziału wraz ze stosowną liczbą obywateli. Komitet ten zajmować się będzie zbieraniem składek dobrowolnych w mieście Lwowie, i odsyłaniem tychże bezpośrednio do rady miasta Krakowa. W tym celu wyda komitet stosowną odezwę do mieszkańców miasta Lwowa.

c) Miasto podzielonem będzie na sekcye, a zbieranie składek w obrębie tych sekcji poruczonem będzie osobom, które do tego od komitetu upoważnione zostaną.

d) Resztę stosownych środków, mających na celu osiągnięcie jak najpomyślniejszego skutku, obmyśli i wykona komitet i od czasu do czasu sprawę zda wydziałowi.

e) Zgromadzenie wnosi prośbę do obecnego na posiedzeniu najprz. J. ks. arcybiskupa, aby podległe mu duchowieństwo do zbierania składek zawezwał.

f) Przedsięwzięto podczas obrady składkę w gronie zgromadzenia, i zebrano blisko 1000 zlr. m. k. — Nakoniec

g) uchwalono, wyrzec pisemnie gminie krakowskiej powszechnie ubolewanie miasta Lwowa nad ogromną stratą, która ją dotknęła, z tym dodatkiem, że gmina lwowska, której dochody obecnie bardzo się zmniejszyły niewymownie ubolewa, iż nie jest w stanie pogorzalcem Krakowa, z swojej kasy udzielić obfitszego zasiłku. (Dokończenie nastąpi.)

Kurs lwowski.

Dnia 14. sierpnia.

W monecie konwencyjnój.

	gotówką		towarem	
	zlr.	kr.	zlr.	kr.
Dukat holenderski	5	25	5	28
Dukat cesarski	5	26	5	29
Półimperyal zł. rosyjski	9	25	9	29
Rubel śr. rosyjski	1	49	1	50
Talar pruski	1	40	1	41
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 zlr.	98	12	98	30
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	98	30	99	—

(Kurs wekslowy wiedeński z 9. sierpnia.)

Amsterdam 160¹/₂ p. 2. m. Augsburg 116¹/₂ p. uso. Frankfurt 116 l. 3. m. Genua 135 l. 2. m. Hamburg 170¹/₂ p. 2. m. Liworno 114 p. 2. m. Londyn 11.35 p. 3. m. Medyolan — —. Paryż 136³/₄ p. 2. m. Agio dukata ces. 21. Napoleondor. 9.17. Szufryn. 16. Agio srebra 15¹/₈.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 13. sierpnia. PP. Lewicki Józef, z Bonowa. — Cielecki Alfred, z Stanisławowa. — Kozłowiecki Jan, z Sambora.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 13. sierpnia. Hr. Komorowski Kazimierz, do Zaleszczyk. — Hr. Jabłonowski Kazimierz, do Winnik. — PP. Gólczewski Jakób c. k. radzca apel., do Krzywego. — Papara Henryk, do Zabowmostu. — Wybranowski Celestyn, do Załoziec.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 13. sierpnia:

Pora	Barometr wmiarzewied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zr.	28 0 10	+12°	+22,5°	połud.-wsch.	pogoda
2god. zr.	28 0 11	+21,5°	+11°	wschodni	pochm.
10 g. w.	28 1 0	+15,5°		„	pogoda

T E A T R.

Dziś: komedye niemiec. „Die schlimmen Buben“ i „Das Geheimniss des grauen Hauses.“
 Jutro: komedyo-opera niem. „Lumpaci Vagabundus.“
 W piątek: kom. niem. „Das Mädl aus der Vorstadt.“

Na c. k. loteryi we Lwowie wyciągnięto dnia 14. sierpnia 1850 roku następujące pięć numerów:

19. 26. 7. 31. 71.

Przyszłe ciągnięcia nastąpią dnia 24. sierpnia i 4 września 1850.

Subskrypcya na Kraków w Redakeyi gazety lwowskiej, ulica niższa Ormieńska Nr. 347.